

Tor Sundberg
Enheten för samhälle och kulturmiljö
010-2239296

Delgivningskvitto

Beslut om jämkning av skyddsbestämmelser för byggnadsminnet Hall Gannarve 2:3

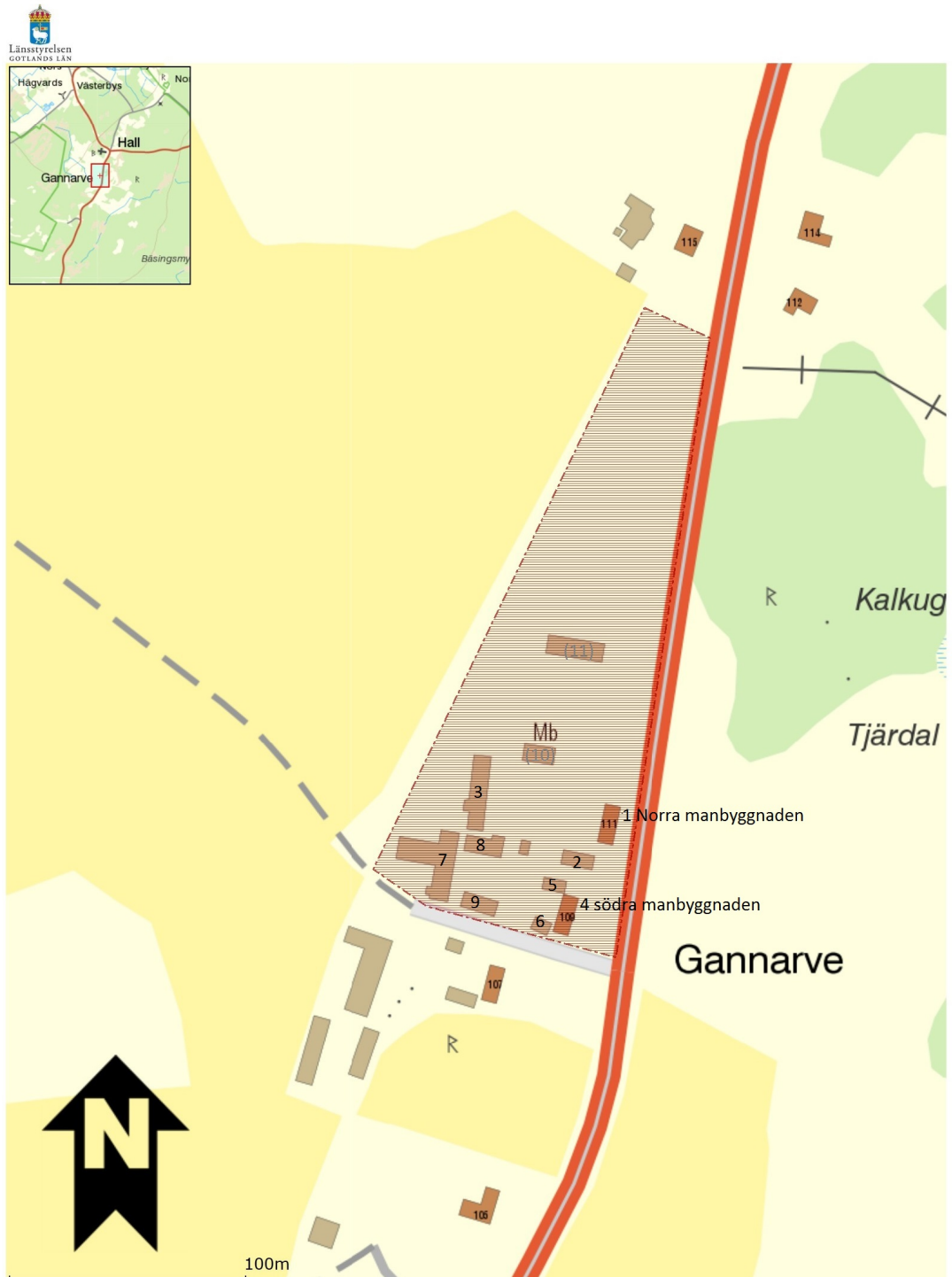

Hall Gannarve 2:3, norra manbyggnaden i augusti 2017.

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att jämka skyddsbestämmelserna för byggnadsminnet avseende skyddet för interiörerna i byggnaderna 2-9 enligt bifogade karta och beslutet om byggnadsminnesförklaring 2000-07-12 (ärendenummer 221-203-99).

Kommentarer till skyddsbestämmelser samt byggnadsbeskrivning baseras på byggnadsminnesbeslutet från 2000-07-12 med smärre tillägg och justeringar för att anpassa beslutet till nuvarande förhållanden.

Hall Gannarve 2:3 med byggnadsminnets skyddsområde och berörda byggnader markerade (Länsstyrelsens numrering).

Nu gällande skyddsbestämmelser enligt 3 kap 2 § Kulturmiljölagen

Byggnadsminnesförklaringen omfattar den norra manbyggnaden (1) med tillhörande flygel (2) och ladugård (3), södra manbyggnaden (4) med dess norra flygel (5) och södra flygel (6) samt den tillhörande ladugården (7) med sin norra ladugårdsflygel (8) och södra ladugårdsflygel (9). Till byggnadsminnet hör ett skyddsområde som har avgränsats med heldragen linje på kartan, bestående av omgivande tomter och betesmark. Till byggnadsminnet hör ej norra partens höns hus i trä (10) eller det före detta såghuset (11) i beteshagen norr om gården.

1. Ovan angivna byggnader 1-9 får inte rivas, byggas till eller till sin exteriör byggas om.
2. I byggnaderna får inte göras ingrepp i stomme, det vill säga grund, bärande väggar, bjälklag, takstol och murstockar.
3. I den norra manbyggnaden (1) får inte ändringar ske vad gäller fast inredning eller ytskikt.
4. Skyddsområdet får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Ädelträdbestånd och flerårigt växtmaterial ska bevaras. Övriga tillbehör får inte flyttas, tas bort eller ändras.
5. Byggnadsminnet ska underhållas så att det inte förfaller.

Om det finns särskilda skäl, får Länsstyrelsen lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid med skyddsbestämmelserna enligt 3 kap 14 § Kulturmiljölagen.

Kommentarer

Med exteriör menas t ex yttertrappor, veranda, takutformning, takmaterial, skorstenar, fönster inklusive beslag, dörrar inklusive beslag och fasadmaterial.

Med fast inredning menas t ex spisar, äldre golv- och takbräder, äldre innertrappor, äldre listverk och bröstningar, äldre väggbeklädnad, äldre väggskåp och fast skåpinredning, äldre snickerier, äldre paneler, äldre tapeter och äldre dörrar inklusive beslag.

Avsikten med skyddsbestämmelserna är att inga exteriöra eller interiöra förändringar ska ske, utan att byggnaderna ska behålla sin ursprunglighet för framtiden. Därför är även mindre förändringar av t ex markbeläggning, staket, tunar och grindar, uppsättning av antenner, räcken, skärmtak, altaner, markiser, skyltar, lampor och luftvärmepump med mera tillståndspliktiga. Då det gäller

interiören i norra manbyggnaden (1) är omtapetsering, ommålning, eldragningar med mera tillståndspliktiga åtgärder.

Före underhåll och restaurering ska samråd ske med Länsstyrelsen Gotland.

Byggnadsbeskrivning

Fastigheten består av två sammanslagna gårdsparter ingående i en på rad liggande gårdssamling söder om Halls kyrka.

Norra partens manbyggnad (1) är en 1½ plans parstuga i sten under tegeltak från 1800-talets första hälft, sannolikt med ingående äldre delar. Byggnaden är relativt hög och smal med dubbla pulpetfrontespiser i för bygden typiskt utförande. Huset har vit spritputs och gesims. Fönstren har blåsta rutor och är försedda med utvändiga foder. Snickerierna är målade i guldockra och kromoxidgrönt. Framför ingångsdörren finns en öppen snickarglädjesveranda, rekonstruerad i början av 2000-talet som en kopia av den äldre verandan som fanns kvar i förfallet skick in på 1980-talet, och med bevarade originaldelar som förebild vid nytillverkningen.

Invändigt består huset av en stänkmålad farstu och trappuppgång i blågrått, vitt och svart. I farstun finns en väggfast garderob med samma målningsbehandling. Södra rummet (nu kök) har stänkmålning i rombrutor med schablonbård mot taket i samma kulörer som farstun. Måleriet är rekonstruerat vid restaureringen runt år 2000 men ett originalparti bevaras bakom panel på väggen mot vägen. Salen har gula väggar ovan en mörkblå bröstning och en rörspis. I husets mitt ligger det f d köket, nu badrum.

Övre planet hyser en hall, vars äldsta delar har röd kulör, men senare har den stänkmålats likt nedre farstun. Brudkammaren har röda väggar ovanför en grågrön bröstning. Vid restaurering i början på 2000-talet har rummet tapetsrats med ett rekonstruerat nytryck av originaltapeten med svarta rutor på olivgrön botten. I söder finns en kammare (sovrum) med rekonstruerade (runt år 2000) ultramarinblåa tapeter med vitt mönstertryck ovan en blågrå bröstning och i norr en oinredd vind ovan salen. Salen och brudkammaren har bevarade eldstäder. Även södra rummet, vardagsstugan (nu kök) och södra kammaren har haft eldstäder. I södra kammaren finns nu kamin och i köket en kökspanna för vedeldning. Alla snickerier är bevarade och målade blågråa, i övre hallen är bottenfärgen röd. Den ålderdomliga, låga dörren mot vinden är en kopia av en på gården påträffad äldre spegeldörr, där originalet dock var illa medfaret.

Flygeln är uppförd i sten med slevad puts med spåntak, numera med eternit ovanpå. Den innehåller drängkammare, f d smedja och magasin.

Södra manbyggnaden (4) har samma utformning som den norra, men är lägre och bredare, troligen först byggd som enkelstuga på 1700-talets slut. Inredningen är likartad sånär som på att köket ligger kvar mitt i huset medan väggen till

vardagsstugan är borttagen liksom dess skorsten. Moderniseringar på 1960-talet har medfört detaljförändringar från ursprunget: ytskikt och snickerier är i allmänhet förnyade.

Norra flygeln (5) ser ut som en liten parstuga och innehöll drängkammare och brygghus, numera gäststuga. Den är byggd i sten med spritputs och har tegeltak. Den södra flygeln (6) har två våningar med källare/pannrum nere och magasin uppe och är byggd i sten under tegeltak. Den södra gårdspartens fönster är rödgröna med guldockra dörrar.

Båda gårdsparternas ekonomibyggnader (3, 7, 8, 9) är uppförda i nordgotländsk stil i sten under pannplåt, f d spåntak på 1870- och 1880-talen. Foderloftet upptar 1/3 av vägghöjden, gavelspetsarna består av brädpanel. Fönstren är typiska med rundbågig utformning.

Trädgårdarna innehåller klappade askar och lönnar, fruktträd och en del äldre, perennt växtmaterial.

Gannarve på Hall är en del av en förtätad bebyggelsemiljö bestående av fyra (av 5) bevarade gårdsparter, var och en med ett likartat bebyggelsemönster. Gannarve är en typisk nordgotländsk gård, vackert belägen längs vägen söder om kyrkan på en smal åsrygg mellan odlingsbar jord i väster och hållmarksskog i öster. Byggnaderna är utmärkta representanter för nordgotländsk byggnadsstil och manbyggnaderna dessutom för socknens speciella stil, varav den norra mycket oförändrade hyser särskild skönhet.

Beskrivning av ärendet

Vid tillsyn av byggnadsminnet Hall Gannarve 2:3 i augusti 2017, konstaterade Länsstyrelsen att det invändiga skyddet för byggnaderna 2-9 inte är ändamålsenligt utan innebär större restriktioner än vad som är motiverat för att kunna bevara byggnadsminnets kulturhistoriska värden. Länsstyrelsen meddelade därför dig att myndigheten avsåg att göra en översyn med jämkning av byggnadsminnets skyddsbestämmelser.

De aktuella byggnaderna är: norra partens flygelbyggnad och ladugård samt södra partens manbyggnad, bägge flyglar samt ladugård med två stycken ladugårdsflyglar. Dessa byggnader har inte sådana bevarade interiörer att skyddsbestämmelser gällande ytskikt och fast inredning skulle vara motiverade.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen bedömer att de i senare tid mer förändrade interiörerna i byggnaderna 2-9 inte har sådana värden att det invändiga skyddet är motiverat.

Invändig renovering och förnyelse av ytskikt i dessa byggnader (2-9) ska kunna göras utan att tillstånd behöver sökas.

Byggnadsminnets kulturhistoriska värde ligger i bebyggelsemiljön som helhet, byggnadernas placering och exteriörer, stommar och även den välbevarade norra manbyggnadens interiörer. De ålderdomliga byggnaderna är goda exempel på norra Gotlands gårdsbebyggelse från 1800-talet med en traditionell funktionsuppdelning mellan olika byggnadstyper. Den relativt småskaliga men välbyggda stenhusbebyggelsen visar på ett strävsamt jordbruk utan samma välstånd som vid jämförelsevis mer bördiga områden på södra Gotland. Byggnadsminnet är därmed ett gott exempel på den sociala utvecklingen på norra Gotland under 1800-talet. I den norra manbyggnaden finns särskilda värden i interiören som bevarar mest av 17- och 1800-talsinredning och exempel på måleri.

Detta nya beslut är bättre anpassat till de kulturhistoriska värden byggnadsminnet har.

Bestämmelser som beslutet grundas på

15 § Om bibehållandet av ett byggnadsminne medför hinder, olägenhet eller kostnad som inte står i rimligt förhållande till dess betydelse, får länsstyrelsen jämka skyddsbestämmelserna eller häva byggnadsminnesförklaringen. Länsstyrelsen får också häva en byggnadsminnesförklaring som framstår såsom ändamålslös.

Vid beslut om att häva en byggnadsminnesförklaring eller att jämka skyddsbestämmelser får länsstyrelsen eller regeringen förordna att den som begär hävandet eller jämkningen skall bekosta särskild dokumentation av byggnaden, om det är skäligt. Lag (2000:265).

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av Susanne Hallander med Tor Sundberg som föredragande.

Susanne Hallander

Tor Sundberg

Kopia till:

registrator@raa.se

registrator-bn@gotland.se

arkivet@gotlandsmuseum.se

Bilaga 1

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos förvaltningsrätten. **Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Gotlands län, 621 85 Visby. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till gotland@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till förvaltningsrätten.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-223 90 00. Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.